

1997-09-18

L-43/97

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport C 1997:34

Statens haverikommission (SHK) har undersökt en olycka som inträffade den 28 juni 1997, på Östersund/Optands flygplats, Z län, med ett flygplan med registreringsbeteckningen SE-GKO.

SHK överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Olle Lundström

Monica J Wismar

Henrik Elinder

<i>Luftfartyg: registrering och typ</i>	SE-GKO , Cessna F 172 M
<i>Ägare/Innehavare</i>	Optands flygplansuthyrning AB, Box 237, 831 23 ÖSTERSUND
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	1997-06-28, kl. 07.15 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Östersund/Optands flygplats, Z län, (pos 6307N 1448E; 376 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Vind sydostlig ca 5 knop, sikt > 10 km, inga moln under 5 000 fot, temp./daggpunkt +11/+8 °C, QNH 1021 hPa
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	-
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Begränsade
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	54 år, A
<i>Förarens totala flygtid</i>	105 timmar, samtliga på typen
<i>Förarens flygtid/antal landningar senaste 90 dagar</i>	2,5 timmar/21 landningar, samtliga på typen

Olyckan har undersökts av Statens haverikommission (SHK) som företrätts av Olle Lundström, ordförande, Monica J Wismar, operativ utredningschef och Henrik Elinder, teknisk utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Max Danielsson.

Syftet med SHK:s undersökningar är uteslutande att förebygga framtida olyckor och tillbud.

Händelseförlopp m.m.

Föraren avsåg att träna start och landning på Östersund/Optands flygplats bana 18. Han har uppgivit följande: Första starten gick normalt. Under stigningen trimmade han flygplanet framtungt för att kunna hålla farten 80 mph. Efter stigningen flög han i landningsvarvet tillbaka för landning på bana 18. Inflygningen gick normalt. Sättningen skedde 20-25 meter bortom det vanliga sättningsområdet. Föraren tog in klaffen, stängde av förgasarförvärmningen och ökade motoreffekten till fullgas för att starta direkt, en s.k. studs-och-gå. Han upplevde då att flygplanet accelererade långsammare än han förväntade sig varför han beslutade sig för att avbryta starten och drog av motoreffekten. Vid

den följande inbromsningen fick flygplanet en studs och kom några meter upp i luften och kom sedan in i en galopperande rörelse. Efter 2-3 studsar rullade flygplanet av banan, körde över ett dike varvid nosstället vek sig och kanade slutligen några meter på nosen innan det stannade.

Föraren skadades inte och kunde själv lämna planet.

Skador uppstod på propeller, noshjul och nosparti. Inget tekniskt fel har konstaterats på flygplanet eller i motorns funktion.

Utlåtande

Olyckan orsakades av att flygplanet i samband med en avbruten start av okänd anledning kom in i en galopperande rörelse som föraren inte lyckades att häva.